

Östanvinden

Nr: 1-2006

Ordförande har ordet:

Ordförande har ordet.

Sent omsider skriver jag dessa rader. Liksom för de flesta av er är dagarna fyllda med saker som känns viktiga att göra. Oftast är det fråga om att åtgärda det mest akuta. Ont om tid för annat är det gott om. Att få tid att reflektera över sin verksamhet känns som en ren skär lyx. Kanske är det där som de tillfällena till träffar med kollegor som vår förening liksom liknande föreningar ger, har sin roll att spela. Att för ett tag komma bort från vardagen och träffa andra med samma erfarenheter och som har förståelse och tid att lyssna. Glöm därför inte bort vår heldag i Haninge 19/5 där många sådana tillfällen ges. Kom gärna med förslag (har jag sagt det förut) på programpunkter som vi eller ni själva kan arrangera. Det behöver inte vara så märkvärdigt utan kan lika gärna ha som huvudsyfte att få träffas och utbyta tankar.

I år är det som skolverket skall göra sin utvärdering av skolbiblioteken: "skolbibliotekens funktion och deras roll i elevernas lärande". "Skolbibliotekens roll i det pedagogiska arbetet skall uppmärksammas särskilt utifrån en granskning av hur kommunerna lever upp till sitt lagstadgade ansvar beträffande skolbiblioteken och hur dessa används för att stärka elevernas lärande." Dessa är citat ur reglerbrevet till Skolverket 2005-12-15. Myndigheten för skolutveckling har fått i uppdrag att stärka, stimulera skolbiblioteken och det pedagogiska arbetet tillsammans med lärarutbildningarna. Det skall bli spännande att följa arbetet och kommer att rapportera så fort något spännande händer.

Annars får vi glädja oss den annalkande våren och att många av oss kommer att ses i Haninge.

Vårhälsningar

Christer Holmqvist, ordf.

Innehållsförteckning:

Freelib i skolbiblioteket	sid 2
Skolan i informationssamhället - situationen idag och imorgon	sid 4
Besök på Anna Lindh-biblioteket	sid 7
Sthlms stads kvalitetsutmärkelse	sid 8
Smått & Gott	sid 10
Studiebesök Bokspindeln, SBI & IB	sid 11
Kalendarium	sid 13
Styrelsen	sid 14

Medverkande i detta nr:

Ingrid Bergenudd, Kärrtorps gymn.,
Sthlm
Eva Fredrikzon, Enskilda Gymnasiet,
Sthlm
Anita Höglund, Tumba bibliotek,
Botkyrka
Christer Holmqvist,
Mediateket, Utbildningsförv. Sthlm
Hanna Johansson, Söderbymalmsskolan,
Haninge

FreeLib i skolbiblioteket

“Ett helt nytt sätt att söka kunskap och samtidigt spara pengar” Så beskriver företaget Axiell sitt nyutvecklade bibliotekssystem FreeLib, anpassat för självutlån och ökad tillgänglighet. FreeLib är egentligen inte något nytt bibliotekssystem, utan en utveckling av Axiells BookIT. Systemet kan beskrivas som en enklare version av BookIT, anpassad för skolbibliotek till en lägre kostnad. FreeLib är en webbaserad skolbiblioteksmodul, som är kopplat till kommunbibliotekens större och mer avancerade bibliotekssystem. Denna innebär alltså att kommunbiblioteken måste ha något av Axiells bibliotekssystem BookIT eller Libra III, för att skolbiblioteken ska kunna koppla upp sig till FreeLib. Fördelarna för skolorna är därmed, enligt Axiell, att de kan dra nytta av kommunbibliotekens system, till ett lägre pris. Samtidigt får hela kommunen en gemensam beståndskatalog, vilket underlättar samarbete och lån mellan skolorna och folkbiblioteken.

En av de stora fördelarna med FreeLib, som Axiell själva trycker på, är möjligheten för eleverna att själva låna sina böcker och söka efter litteratur på en vanlig dator, eftersom systemet är webbaserat. Detta i sig är ingen nyhet eftersom de flesta skolbibliotek med ett datoriserat bibliotekssystem, har en OPAC på webben där elever och personal själva kan söka i bibliotekets bestånd. Även möjligheten till självutlån finns sedan tidigare i BookIT och andra bibliotekssystem. Men Book IT är ett omfattande system skapat för större bibliotek, med många avancerade funktioner som skolbibliotek inte använder i lika stor utsträckning. Med enklare teknik och ett lägre pris, gör FreeLib det möjligt även för små skolor att koppla upp sig till ett bibliotekssystem mer anpassat för dem.

FreeLib har tagits fram för att vara ett lätthanterat verktyg för att administrera skolbiblioteket, dess bestånd och låntagarregister.

På mindre skolor som inte har en egen bibliotekarie, ska en eller flera biblioteksansvariga enkelt kunna använda FreeLib för att sköta biblioteket.

I FreeLibs arbetskatalog finns samma sökfunktioner som i BookIT, men med direkta valfunktioner för att sortera träffarna efter författare, år eller titel.

När det gäller utlån, reservationer och omlån, är systemet helt anpassat till att låntagaren ska sköta detta själv genom OPACen.

I FreeLib finns det även en katalogiseringsfunktion för den biblioteksansvarige, vilket gör det lättare att lägga in skolans övriga material såsom läromedel, DVD-filmer, digitalkameror med mera.

Hur fungerar FreeLib?

FreeLib är som nämnt webbaserat och körs genom en webbläsare mot kommunbibliotekets server. Därigenom är det lätt att komma åt arbetskatalogen via en webbadress eller en länk från skolans webbsida. Den biblioteksansvarige är därmed inte låst till en specifik dator, utan loggar in med en personlig kod. På samma sätt är det enkelt att komma åt den publika katalogen genom att länka den till skolans webbsida. Den OPAC som låntagaren använder för att söka och sköta sina lån i, liknar andra publika bibliotekskataloger kopplade till BookIT.

<http://www.skolbibliotek.se/ost>

FreeLibs OPAC, som skolans användare söker i på skolans datorer, är filtrerad till skolans eget bestånd. Däremot får den biblioteksansvarige vid sökning i arbetskatalogen, upp hela kommunens bestånd. Eftersom FreeLib är kopplat till kommunens BookIT (eller Libra III) består det av samma bestånds- och låntagarregister i bakgrunden.

FreeLib i Haninge

Haninge kommun tecknade ett avtal med Axiell på FreeLib för skolbiblioteken i september 2005. Skolbiblioteken i Haninge har varit uppkopplade till samma biblioteksorganisation som kommunbiblioteken via BookIT sedan 2001. Grundskolorna med högre årskurser har haft skolbibliotekarier på heltid sedan samma period, och själva skött cirkulation och lokalisering i BookIT sedan starten. Däremot har skolorna på de lägre stadierna haft sitt bestånd inlagt i BookIT, men inte ett datoriserat utlåningssystem sedan tidigare. Man valde därför att börja med FreeLib på skolorna med stadierna 1-6, för att dessa skulle komma igång med datoriserad utlåning och administration av skolbiblioteken så snart som möjligt. Installationen av FreeLib påbörjades vid fem skolor i november 2005, och de biblioteksansvariga fick en första utbildningsdag av Axiell i december. Därefter var det de skolors tur som redan använde BookITs utlåningssystem, att ansluta sig till FreeLib i januari 2006. Sedan dess har dessa fyra skolor successivt gått över från BookIT till FreeLib.

Gun Kappel vid Mediecenter i Haninge, som samordnar skolbiblioteken och administrerar BookIT, blev först kontaktad av Axiell med en förfrågan om FreeLib kunde vara av intresse. I Haninge hade man länge ansett att samtliga skolor skulle vara betjänta av ett datoriserat utlåningssystem, men att cirkulationen via BookIT var för dyrt för de mindre skolorna. Därför var FreeLib ett alternativ värt att titta på.

Vad tycker då vi biblioteksansvariga i Haninge som haft tillfälle att pröva FreeLib i praktiken nu i ett par veckors tid? Åsikterna är än så länge varierande. Att FreeLib är ett förenklat system märker vi skolbibliotekarier som sedan tidigare använt BookIT och vant oss vid dess funktioner. Däremot är de biblioteksansvariga på skolor med lägre årskurser, mycket nöjda med ett datoriserat utlåningssystem och möjligheten att lägga in sina egna medier i katalogen. Eftersom Haninge är en av de kommuner som är först ut med FreeLib, har Gun Kappel vid Mediecenter regelbunden kontakt med Axiell, då hon framför skolbibliotekariernas synpunkter och önskemål. Det är Axiells ambition att fortsätta utveckla FreeLib så att det passar skolbibliotekens behov så långt det är möjligt.

Även andra kommuner har under samma tidsperiod som Haninge valt att koppla upp skolbiblioteken till FreeLib. Lund sjösatte FreeLib på Bok- o biblioteksmässan 2005. Även Botkyrka kommun installerar i dagsläget FreeLib på sina skolbibliotek.

Nu överväger fler kommuner att ansluta sina skolbibliotek till FreeLib. Haninge fick nyligen besök från Gävle, av en skolbibliotekskonsulent och två skolbibliotekarier, som kom till två skolor för att studera FreeLib närmare. Precis som oss biblioteksansvariga i Haninge såg de både för- och nackdelar med FreeLib, men också möjligheterna att i samarbete med Axiell arbeta vidare med systemet.

Hanna Johansson, skolbibliotekarie på Söderbymalmsskolan i Haninge

Adresser:

FreeLib

<http://www.axiell.se/website/FreeLib/>

Axiell

<http://www.axiell.se/>

<http://www.skolbibliotek.se/ost>

situationen idag och imorgon

All kommunikation börjar på skötbordet. Via BVC kan folkbiblioteket uppmärksamma föräldrarna på hur viktig den språkliga kontakten är. Folkbiblioteket kan också arbeta tillsammans med förskolan för att stödja barnens språkutveckling. När barnen börjar skolan öppnas en ny värld.

Att tidigt i livet få vara med om en läsoplevelse genom att lyssna på en intresserad lärare eller bibliotekarie som läser högt för klassen kan i sin enkelhet ha stor betydelse för många elever. Är bokvalet det rätta kan det väcka en lust att vilja uppleva känslan om igen. Särskilt betydelsefullt kan det vara för de elever som inte har någon lästradition med sig hemifrån. I bästa fall vill barnen inte vänta till nästa högläsningstillfälle utan frågar otåligt efter boken i skolbiblioteket. Ytterligare bra sätt att stimulera elever till bokläsning i skolan är besök av levande författare som inspirerat berättar om sina liv och sina böcker.

Att skapa läslust och läsvana är skolbibliotekspersonalens viktigaste uppgifter. Alla skolbibliotekarier vet att de har det roligaste arbetet i skolan. Många behöver dock stärkas i att det är betydelsefullt också och tydliggöra för skolledningen vikten av att frigöra resurser som möjliggör god kvalitet på verksamheten. Det är skolledningens uppgift att driva biblioteksuppdraget men skolbibliotekarien skapar själv bilden av biblioteket. Att utgå från verkligheten och vägleda barn in i litteraturläsning är idag en stor utmaning med alla konkurrerande verksamheter runt omkring. Via högläsning och intresseväckande boksamtal kan barnen både känna igen sig själva och öka sin förståelse för andra människor. Förutom att språket utvecklas ger de inre bilderna fantasin och empatin god näring. Via läsning banas väg för kunskaper om livet.

Skolan har fler demokratiuppdrag, nämligen att eleverna bland mycket annat ska lära sig att förvärva kunskap om mediehantering och kunna hantera massmediala budskap på ett bra sätt. Här kan skolbiblioteket också hjälpa till. Arbetet i skolbiblioteket står nämligen på två parallella ben. Förutom läsutveckling handlar uppdraget om informationssökning som förutsätter läskunnighet. Många skolbibliotekarier i kommunerna är livligt engagerade i dessa frågor och driver på utvecklingen så mycket de kan genom livaktiga diskussioner i olika nätverk och bloggar. Det arbetas även på många håll med att ta fram praktiska sökskolor och handböcker med användbara metoder för informationssökning.

Skolbiblioteken ser dock olika ut i kommunerna. De används ibland på ett planlöst sätt och i många fall handlar det enbart om att låna böcker. Det kan ta lång tid för elever att lära sig hur man effektivt använder bibliotekets resurser i skolarbetet. Det saknas ofta en tydlig bibliotekspedagogik, en insikt om vad vi ska ha skolbiblioteket till och som leder till handling. Skolbiblioteket är fortfarande lite vid sidan av undervisningen i skolan. Många lärare står osäkra mittemellan eleverna och biblioteket trots att vi har samma mål. Det behövs på många håll en dokumenterad plan för hur biblioteksverksamheten ska utvecklas med målsättning och arbetsgång som sen kan utvärderas.

I OECD's PISA-undersökning från år 2000 märks enligt Skolverket, särskilt när det gäller resultatet av läsförståelseprovet, vilken avgörande betydelse förmågan att läsa och förstå olika texter har i skolarbetet. I oktober förra året kom en rapport från Lärarnas riksförbund angående svenska elevers bristande läsförmåga och förståelse. Pojkarna mest, men även flickorna sackar efter. Glädjande nog presenterade skolministern på Bok- och biblioteksmässan hösten 2005 en ekonomisk satsning för att försöka avhjälpa dessa brister.

Målet med all utbildning är att lära sig att förstå saker. När vi förstår ser vi mönster! Med hjälp av olika nycklar förstår vi och får ökad förmåga att se sammanhang. Informationsmängden ökar ständigt och det blir allt svårare att urskilja kvaliteten. Det finns ingen given ingång till informations sökning och källkritik. Hur kan då vi skolbibliotekarier hjälpa barnen att bli duktiga i detta?

Begreppet informationskompetens innefattar både sök teknik, alltså vissa verktyg, och konsten att överblicka, värdera och bearbeta den information man hittar. Men informationsteknik är inte i första hand ett tekniskt problem. Det är en process och det är tänkandet som är problemet. Hur kan det vara så? Jo! Sökprocessen är mycket svårare än sökverktygen. Det handlar mer om kreativitet än att kunna behärska olika tekniker. Dessutom är synen på syftet med informations sökning avgörande för om det ska bli en inlärningsprocess eller inte. Det yttersta syftet är att eleverna själva ska bli medvetna om hur man skaffar sig kunskap. Eleverna ska veta varför de kan ha nytta av biblioteket.

Skolbiblioteken behöver ha kontakt och samarbeta med lärarutbildningen för att de blivande lärarna ska få erfarenhet av att använda skolbibliotek i undervisningen enligt läroplanens intentioner. Ett skolbibliotek är inte ett litet folkbibliotek. Uppdraget är ett annat. Skolbiblioteksverksamhet är ett pedagogiskt arbetssätt.

Att berätta om böcker och låna ut dem finns med i verksamheten hela tiden i skolbiblioteken. Men vi ska även utbilda elever i hur man hittar information och gör den till kunskap alltefter ålder och mognad. Det är ett nytt sätt för elever att arbeta, inte minst att lära sig hantera elektronisk information. Läs- och språkutvecklingen är dock alltid grunden. Kan man inte läsa ordentligt kan man heller inte söka information. En del elever föredrar att sitta framför datorn jämfört med att arbeta med tryckta böcker. Vi måste hjälpa dem med att förstå att man måste läsa lite själv också och formulera något på egen hand för att det ska bli meningsfullt. Att läsa och skriva är två sidor av samma mynt. Många elever kommer till biblioteket med inställningen att de ska finna fakta och att det endast finns ett svar. De klickar, klipper och klistrar! Det blir de inte informationskompetenta på och skaffar sig inte några nya kunskaper. Vi sviker eleverna om vi inte ger dem större utmaningar än så. Men så ser verkligheten ut ibland.

Vi behöver med hjälp av olika metoder hitta ett framgångsrikt arbetssätt. Elevers förmåga att tillämpa ett eget undersökande och aktivt sätt att arbeta skiljer sig från varandra. De flesta grundskoleelever kan inte själva ta ansvar för sitt lärande. För att eleverna ska upptäcka världen behövs ett starkt stöd från engagerade lärare och bibliotekarier. Att barnen kan chatta, surfa och mejla betyder inte att de behärskar webbsökning. De söker ofta på måfå, har svårt att värdera källor och är mer inriktade på formen än innehållet. De skyller på tekniken när de inte hittar vad de söker. Vi behöver hjälpa dem med att förstå att tekniken är ett hjälpmedel, inte ett mål i sig. Tre fjärdedelar av tiden i skolbiblioteket används ibland till att söka och samla in information. En större del av tiden borde istället användas till att jämföra och göra urval. Elever behöver systematiskt tränas och stärkas i sin förmåga att sortera och analysera information. Tänka efter och ta ställning helt enkelt.

Vi borde börja med de yngsta barnen och ge dem en konsekvent träning redan från årskurs 1 på lågstadiet och fortlöpande, både i informationssökning och källkritik. Man kan eventuellt schemalägga den här undervisningen. Parallellt med detta erbjuder vi bokutlåning, lästräning och lässtimulans i form av bokprat för barnen i bibliotek eller klassrum i samarbete med lärarna. Den verksamheten brukar inte välla några problem men lärare vet inte alltid vilka ytterligare resurser som finns att tillgå i ett skolbibliotek idag. Bibliotekarien bör informera och visa hur de bäst kan användas. För att på ett meningsfullt sätt bidra till elevernas lärande måste skolbiblioteket användas som ett redskap i undervisningen. Bibliotekets roll som kreativ läs- och skrivmiljö kommer då bäst till sin rätt. Den integrationen kräver ett djupare samarbete mellan lärare och bibliotekarie. Vi bör komplettera varandra men är ibland rädda för att trampa in på varandras områden. Bibliotekarien har inte alltid helhetskunskap om vad arbetet går ut på eller vilka lärarens intentioner är.

Framförhållning och planering tillsammans ger goda resultat. I större skolor är det förmodligen en god idé att satsa på att bibliotekarien vidareutbildar lärarna, som sedan får ta ansvar för att eleverna lär sig hur man gör när man söker information.

På gymnasiet där eleverna är äldre fungerar det bättre när det gäller deras förmåga att avgränsa sina ämnen utifrån en bred sökstrategi, formulera frågor, analysera underlag och reflektera kritiskt kring detta. Är elever förberedda på syftet med sitt arbete och har lite förkunskaper om helheten, samt vilka förväntningar som ställs på dem, blir det ofta mycket bra. Här är bibliotekariens uppgift att tillsammans med läraren skapa balans mellan styrning och frihet. Det viktigaste är att elever lär sig hur man lär sig. Om det övergripande målet är ett livslångt lärande så är det korta målet ett gott biblioteksklimat som kan ge näring åt elevernas läslust, nyfikenhet och kreativitet. Skolbiblioteken måste erbjuda kvalitet, mångfald och lust att lära. Om inte eleverna känner det kommer de att välja att lära sig saker på andra ställen än i skolan!

Eva Fredrikzon
Enskilda Gymnasiets
bibliotek

Besök på Anna Lindh-biblioteket

I februari gjorde vi ett studiebesök på Anna Lindh biblioteket tillsammans med DIK-föreningen vid Utbildningsförvaltningen i Stockholm.

Anna Lindh-biblioteket öppnade i augusti förra året och utgör en sammanslagning av Utrikespolitiska institutets bibliotek och Försvarshögskolans bibliotek. Biblioteket ligger i närheten av KTH. En del av oss (bl.a. undertecknad) fick ta en rejäl rundvandring i området innan vi hittade det eftersom de inte har fått upp någon skylt på dörren (!). Vi var t.o.m. och tittade in genom dörren och tänkte att här kan det inte vara eftersom det inte stod något. Den uppmärksamme hade hittat en skylt vid gatan....

Biblioteket ligger i en f.d. innergård och till att börja med var det öppet uppåt mot korridorerna med lektionssalar. Personalen fick dock igenom en inglasning eftersom officerarna störde bibliotekskunderna med sina höga röster. Biblioteket ligger i Försvarshögskolans lokaler.

Väl inne i de fräscha lokalerna blev vi visade runt. Att slå ihop två olika bibliotek, med olika inriktning och kultur kräver mycket jobb förstod vi. Inställningen till att lösa problemen verkade ändå vara positiv. En stor del av böckerna står i magasin och allt är ännu inte överfört till den datoriserade katalogen. Det var också mycket som inte stod i "rätt" ordning. Till detta tog man extrajobbande skolungdomar till hjälp.

För oss som jobbar i slitna skolbibliotek känns det alltid roligt att få besöka något som är nytt och fräscht och kunna drömma om bättre tider.

Det viktigaste för oss var att få höra att skolungdomar är välkomna dit. Så vi kan med gott samvete skicka dit våra elever när de ska göra något mer omfattande arbete om andra länder.

Tyvärr hade de flesta av oss andra engagemang som väntade efteråt, så denna gång blev det inget restaurangbesök efteråt.

Ingrid Bergenudd,
Kärntorps gymnasium

Du som vill läsa mer kan se på deras hemsida :
<http://www.annalindhbiblioteket.se/>

Länktips: Utrikespolitiska institutets utmärkta sida om konflikter och katastrofer:
<http://www.sakerhetspolitik.se/>

ANNA LINDH
BIBLIOTEKET

Stockholms Stads kvalitetsutmärkelse

Förra året fick Jensens gymnasium Stockholms stads kvalitetsutmärkelse. Vi tyckte att det var märkligt att en skola utan bibliotek kunde få detta pris och därför skickade vi skrivelsen härintill till bl.a. politikerna i Utbildningsnämnden. En kortare version skickades också som insändare och kom in i "Lärarnas Tidning" och "Skolvärlden". Senare har jag fått veta lite mer om priset. För att delta i tävlingen ska en omfattande dokumentation skickas in. De flesta skolledningar har inte tid med detta, vilket gör att antalet tävlande inte blir stort. Detta kanske är en förklaring till att det blev som det blev.

Kvalitet utan bibliotek ?

Stockholms stad delar varje år ut kvalitetsutmärkelser till verksamheter inom staden. En av de verksamheter som fick pris i år var friskolan Jensens gymnasium. Eftersom jag sedan tidigare visste att de varken har ett eget bibliotek eller avtal med Stadsbiblioteket tyckte jag att det verkade märkligt att ge en kvalitetsutmärkelse till en sådan skola. Därför översändes nedanstående skrivelse till politikerna i Utbildningsnämnden (det är de som utser pristagarna) samt till rektorn för skolan. Någon reaktion på skrivelsen har vi till dags dato inte fått. Titta gärna själva på skolans hemsida och på deras tävlingsbidrag samt jämför med Nya elementar som också fick pris.

<http://www.nyaelementar.nu/>

<http://www.jensengymnasium.se/docs/info.asp?huvud=112>

Skrivelse:

Angående stadens kvalitetsutmärkelse år 2005 till Jensens gymnasium.

Jensens gymnasium bedriver säkert en god undervisning i många avseenden men vi ställer oss mycket frågande inför att en skola utan bibliotek kan erhålla en kvalitetsutmärkelse. Hur bedrivs undervisning i informationssökning ? Hur får eleverna material till självständiga arbeten och tillgång till lämplig skönlitteratur i ämnena svenska och engelska ?

I skolans tävlingsbidrag nämns varken ordet bibliotek eller informationssökning. På andra gymnasieskolor får eleverna mycket undervisning i att själva söka information till självständiga arbeten. De får lära sig att granska olika källor ur ett källkritiskt perspektiv. Detta är nödvändiga kunskaper för att klara fortsatta studier och även för yrkes- och vardagsliv. Denna undervisning sker i stor utsträckning i samarbete med skolans bibliotek, där också lämpliga källor i form av böcker, tidskrifter och databaser finns att tillgå. Jensens gymnasium hänvisar på sin hemsida till Stadsbiblioteket (Huvudbiblioteket). Stadsbiblioteket har ett helt annat uppdrag än ett skolbibliotek och kan i mycket liten utsträckning uppfylla de behov som gymnasieelever har av följande skäl:

1. Bokbeståndet är inte avpassat för målgruppen. Många av de böcker som används mest på ett gymnasiebibliotek saknas eller finns endast i något enstaka exemplar på Stadsbiblioteket.
2. Personalen har p.g.a. stor arbetsbelastning inte möjlighet att undervisa och handleda elever.
3. Eleverna arbetar ofta i grupper och har då behov av att kunna samtala med varandra. På Stadsbiblioteket finns inte arbetsplatser avsedda för denna typ av verksamhet. En stor del av den litteratur som ofta används är referenslitteratur och kan inte lånas med för att användas på annan plats.

Skolan följer inte Lpf:

- "arbetsmiljön i skolan utformas så att eleverna får tillgång till handledning och läromedel av god kvalitet samt andra hjälpmedel för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, bl.a. bibliotek, datorer och andra tekniska hjälpmedel "

Skolan bryter även mot Bibliotekslagen:

- 5 § Inom grundskolan och gymnasieskolan skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen.

Vi hoppas att Utbildningsnämnden kommer att väga in dessa faktorer inför nästa års prisutdelning.

För Föreningen Skolbibliotek Öst

Ingrid Bergenudd

Föreningen Skolbibliotek Öst är en ideell förening som arbetar för främjande av skolbiblioteken. För närmare information se: <http://www.skolbibliotek.se/ost/index.htm>

Snart är det dags ...

för vår årliga picknick på Långholmen.

Vi ses klockan 18.00 i hörnet vid caféet Lasse i Parken, i hörnet Långholmsgatan/Högalidsgatan.
Tbana: Hornstull.

Välkommen hälsar Styrelsen för SkolbibliotekÖst

Tjejgåing

För några år sedan hade vi som tradition att samla ihop ett skolbiblioteksgång till Tjejgåing. Nu tänkte vi återuppta traditionen och hoppas du vill följa med och traska **8 kilometer** med oss och tusentals andra tjejer! Man kan vara 6 personer och uppåt i ett lag, hoppas vi blir många!

Tid: 16 augusti klockan 18.00
Startplats och samling: Tantolunden
Anmälan senast 31 maj till [Anette Holmqvist](#) så återkommer jag om betalning. I deltagaravgiften ingår medalj, present och picknickpåse som vi avnjuter gemensamt när vi kommit i mål.

Smått & Gott

Lena Lundgren 60 år

Vår medlem Lena Lundgren har nu nått denna aktningvärda ålder. Detta firades med en frukost på Regionbibliotek Stockholm (där vi håller våra årsmöten) där folk från hela landet hade infunnit sig med riksbibliotekarien Gunnar Sahlin i spetsen. Blommor och tal men framför allt fick Lena en vänbok där 35 kollegor och vänner beskrivit olika aspekter av Lenas långa yrkesverksamhet. Undertecknad medverkade med en artikel om: Lena Lundgren - skolbibliotek - SkolbibliotekÖst. Boken fick namnet *Jag heter Lena och jag har försökt göra något : Barn, bibliotek och visioner*. Boken ingår i Stockholm stadsbiblioteks skriftserie.

Lena och stadsbibliotekarien Inga Lundén framför en något förstorad kopia av vänboken

Text & Foto: Christer Holmqvist

Medlemsavgift 2006 & ändra e-postadress

Påminnelse nr 1:

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2006.

Sätt in 200 kr på pg 420 85 77-9 till

SkolbibliotekÖst c/o Kristofer Gren

Eldsbergagränd 29 bv

125 73 Älvsjö

Studenter på BHS och Lärarhögskolan betalar 50 kr

Är ni flera på samma skolbibliotek - betala "institutionsavgift" 300 kr - Ange dock skolbibliotekets namn och vilka som tänkt bli medlemmar på inbetalningskortet.

Glöm inte att skriva ditt namn på inbetalningskortet så vi vet vem pengarna kommer ifrån.

Påminnelse nr 2:

När vi skickar ut inbjudningar till studiedagar, vårt medlemsblad Östanvinden etc så är det en stor del av mejlen som studsar. Skicka ett mejl till anita.hoglund@mldata.nu så kan jag ändra e-postadressen och så slipper du missa intressant information från oss.

Studiebesök på Bokspindeln, SBI och Internationella biblioteket

Med anledning av det Mångkulturella året hade vi inbjudit till en kväll i detta tecken. Vi började på barnbokhandeln Bokspindeln som startade 2003 av två entusiaster. Här har man en hel del barnlitteratur på andra språk och många olika program som författarträffar och sagostunder. Man kan anmäla sig till deras e-postlista. Innehavarna Nina och Helena var nere i Vimmerby denna dag för att vara med vid ALMA-prisets offentliggörande (Katherine Paterson), så vi fick nöja oss med att bekanta oss med bokhandeln och passa på och handla, vilket många också gjorde.
<http://www.bokspindeln.se/>

Efter denna aptitretare fortsatte vi till Svenska Barnboksinstitutet, SBI och deras utställning av hela 2005 års bokutgivning. Cecilia Östlund presenterade utställningen och vi försåg oss med all möjlig statistik över förra årets bokutgivning. Sedan fick vi botanisera bland alla böcker och var som alltid fascinerade av vad som kan kallas för bok. Det var mycket som både pep och var ludet. Av Alma-pristagaren hade man fått ihop en rejäl utställning, det var lyckat då många inte kände till henne.

Nu var det bara 30 meter den sista biten till Internationella biblioteket, IB. Birgitta Alm, som själv varit i Vimmerby under dagen, hade precis hunnit till Stockholm och hann ifatt oss på SBI. Nu tog hon hand om oss och vi började med välbehövligt fika. Under tiden fick vi oss också till livs lite information om IB.

På IB finns mer än hundra språk och ca 200 000 vol. Undantag är engelska, franska, tyska och de nordiska språken, som inte ingår i Internationella bibliotekets bestånd. Förutom böcker finns här ett brett urval tidskrifter, en omfattande världsmusiksamling och ett stort antal videofilmer.

I biblioteket arbetar personal som utöver engelska talar ytterligare ett tjugotal olika språk. Hemsidan finns på nio olika språk och här kan du söka på alla nya böcker på arabiska, kinesiska, persiska, ryska och spanska som köpts in till IB. Dessutom kan du få informationen om boken på originalskrift, och även söka med icke-latinska tecken.

Klockan började nu närma sig nio på kvällen och vi vände hemåt var och en lite mer insatt i vilka möjligheter vi har att stötta med böcker på andra språk.

Text & Foto:
Christer Holmqvist

www.interbib.se/

I nästa nr av Östanvinden

kan du bland annat läsa om studiedagen i Haninge och om skolbiblioteken i Botkyrka.

Kanske har du själv något spännande från skolbiblioteksvärlden att berätta om eller ett intressant lästips du vill dela med dig.

Skicka ditt bidrag till anita.hoglund@mldata.nu

Kalendarium

Haningedagen	19 maj 2006 Haninge	Mer info: http://www.skolbibliotek.se/ost/program.htm
Den mänskliga sökmotorn - elektroniskt referensarbete i Sverige och världen,	29-30 maj Göteborg	Mer info: http://www.skane.se/templates/Page.aspx?id=133506
Barnbokens dag & utdelningen av Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne	31 maj 2006 Skansen, Stockholm	Mer info: www.skansen.se
Picknick på Långholmen	1 juni 2006 Långholmen, Sthlm	Mer info: http://www.skolbibliotek.se/ost/
Astrid Lindgren-konferensen "Jag vill komma ut i skogen - Astrid Lindgren och naturen"	1-2 juni 2006 Vimmerby	Mer info: http://www.vimmerby.se/biblioteket/alk/astrid_lindgren_konferensen_2006.pdf
Ljungby berättarfestival	16-20 juni 2006 Ljungby	Mer info: www.sagobygden.se
Bok & Bibliotek Tema Yttrandefrihet	21-24 september 2006 Göteborg	Mer info: http://www.bokbibliotek.se
Andra kalendarier av intresse:	Svensk Biblioteksforening	http://www.biblioteksforeningen.org/g/almanacka.html
	Svenska BarnboksInstitutet	http://www.sbi.kb.se/alma.html
	Datorn i utbildningen	http://www.diu.se/Kalender/default.asp
	Skolbibliotek.se	http://www.skolbibliotek.se/program.htm

<http://www.skolbibliotek.se/ost>

Styrelsen:

Ordf: Christer Holmqvist
Mediateket, Stockholm

christer.holmqvist@utbildning.stockholm.se
070-463 39 64

Vice ordf: Eva Fredrikzon
Enskilda Gymnasiet, Stockholm

evfr@enskildagymnasiet.se
08-21 95 32

Sekr: Anita Höglund
Tumba bibliotek, Botkyrka kommun

anita.hoglund@mldata.nu
08-530 629 40

Kassör: Kristofer Gren
Hornstulls bibliotek, Stockholm

kristofer.gren@kultur.stockholm.se
08-508 30 862

Birgitta Wallmark
Mediateket, Stockholm

birgitta.wallmark@utbildning.stockholm.se
070-463 39 67

Ingrid Bergenudd
Kärntorps gymnasium, Stockholm

ingrid.bergenudd@utbildning.stockholm.se
08-508 32 525

Birgitta Forsblom
Rönninge skolbibliotek, Salems kommun

bforsblom@hotmail.com

Hanna Johansson
Söderbymalmsskolan, Haninge

hanna.johansson@haninge.se
08-606 74 16

Malin Jacobsson
Södermalmsskolan, Stockholm

malin.jacobsson@maria.stockholm.se
08-508 40 950

<http://www.skolbibliotek.se/ost>